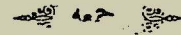
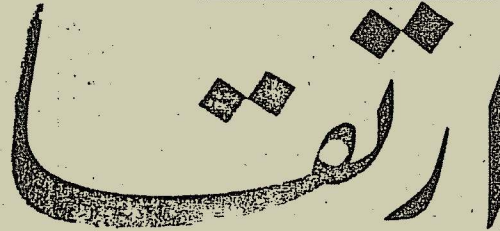

عدد : ۲۰ (برجی سنه) : ۲۰ ربیع الاول ۱۳۱۷

۱۶: موز ۱۳۵۱ افرجی موز ۲۸ ۱۸۹۹ (برجی جلد)

ادبیات، فنون عسکریه و بحریه،
وتاریخ و تجارت و زراعت و صنایع
و معارف و امور نافعہ و اکنجہ لی فقراتدن
باحث مصور جریده در.

(ارتقا) نك - مابول و طشره
ایچون بر سنه لك آئونه سی ۲۳
غروشدرد. پوسته پولی مقبولدر.
صعائقی نالجلله ارباب قلمه آچیقدر. هر الی قلم
موتان یازہ بیلیر. مرکزی باب عالی
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدر.

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در

شم دیک جمعه کوتلری نشر اولنور

طشره ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

هان شو مقصدی ابايه ايله غيرت.
دوشونديكم صرده بن شو خامه جالانك
ايدردى صانكه بنامده خود بخود درك
قرنجه منبسط اولدى ، كوكل كشايشاب ..
كوروندى كوزلرجه بر فضاي نى غايت
جيقوب فضايه مازانورد راه اولدم
بنون بين ويسارم نمونه جنت ؛
مجوم زاهره زهار سبز نه شبنم
شميم كاكل جانان نسيمه نكهت
صباح وقتي چنلرده طرح طرح انجم
كيجه شمس و بوزق مشاعل ظلمت ؛
طوبز شوخی بر نور ياره رنگين
روايجيله رايحيشه روح ذى زهت
غزل غزاللرى سوسو ايدرك وناز
وسطده بر قوجه شلاله شعر بر صفوت
شباب رقص ايدور صحنه كرينده ،
غريق نشوة ممتانه عقل ايله حكمت
بوكون بو طالم علويده ايلدم سيران ..
ديك بوسورته كيردى اوسنده سیرت !

اسماعيل صفا

اميد نوشكفته

— عندليب —

برقز تخيل ايلوروم ، صاف ونشء دار
خورشيد نوظهور اوپيور كيسوانى
چيلاق اوموزلرنده صارى زلفى تارمار
برخنده بوسه لاله قاپاتش دهانى
برقز تخيل ايلوروم ، پاك و دلواز
كيزلى لبده نشوة عشق نشيده سى
عرض نیاز عاشقه لايق برى ناز
ايشه بوتون امللرمك اك كزیده سى ! ..
برقز تخيل ايلوروم ، شاعرانه در
تصوير ايدرسهم عصمتى — مرمانه در —
برشعر نوشيده سيدرك خلقك
برقز تخيل ايلوروم ، بزمك كى
يك نازه در ، هنوز آجيان رچيچك كى
اميد نوشكفته سيدر شاعرى بك

محمد جلال

خيمه نشين

— شيل يوردلوره —

اوكنده بر قوجه صجرا ، بر افق ناعود ،
اوزاق بو دغدغه لرده ، بو ازدحام آلود
شهرلرك بو تقاضاي حشمتدن اوزاق ،
قويولرله ياشار پيرو بهار اولدرق .
او ، بر قارشى يره محروم مالكيت ايكن
جبال و دشت اوکا آزاده ، صاف بر مسكن
ياشار طبيعتك اغوش يلكوننده ؛
اولك وزان اولماز خيمه سكوننده
بو كردباد قيامت نمون حيايت ؛
نه آرزوى تفوق ، نه احتراض حيايت
عظيم اوباديلر عفش سكوتدر
بيوك كدرلر بر ملجأ صياندر
كلير مناطق محوله تحفه سيله رياح ؛
او كشت دائم دريا و دشت ايدن سياح .
او سادكى عؤميده نور استعداد
ايد ظلام مقابردن اينج استبداد
— ۳۰ نيسان ، ۱۳۰۵ —

فائق عالي

پوشيده تراب اولان برمتورم لساندن
به غم بر غنجه يه ربالك (فريادوزارندن)
نه حاصل بر هزاره تركك رنك عذارندن
كبير بر كره زار ! حالى چشم (ابتصارندن)
سبق آل كچه لافيدانه قبرستان كنارندن
طراوت بكلمه بوكشك فوض بهارندن
لطافت اومه روى علك نور نه ارندن
نيجه يارى آيبر مشدر فلك بر كونده يارندن
نيجه ساقى دوشور مشدر فراقه بر كونه يارندن
علاقه وارسه كس فاني جهانك جمله وارندن
فناى دهرى آكللايشته رك جت مزارندن
خطاط زاده

عبدالله زهدى

سنسز اوله مم بن

اي مهر زراتدود صفا باش ملاحت !
بيك شمس حيايت آور سودايه بدلسك
اي ورد طرب پرور گلزار محبت !
(آه سن نه كوزلسك)

كيتك بى ترك ايلدك ، اي خور صفاتم
كلزدى بو حالت هله عالمده خياله
برزيور ايكن شعله رخشان حياتم
ياقلاشدى زواله

بو آتش فرقه خراب اولدى تنم ، آه !
محو اولدى سراپا امل ، بخت قراردى
برسوق نهاني امل بخش ايله ناكاه
وجهده صراردى

كردكجه او برلرده خرامان اوله رق شن
بو عاشق نالنده هجرانكي ياد ايت
سنسز كورينور ديدمه دوزخ كى كلشن
كل ، كل بى شاد ايت

سن نور فؤادم كوزم ، كل دهنمك
ترك ايله مم بن سنى اولسه دم كدردن
خورشيد حياتم ، امل ، روح تنمك
سنسز اوله مم بن

امين فكرت

ارتقا

سوديك كزده سنسز اولرم بن ، ديور -
سكز اما ، اوكا قارشى هنوز آچهك ميور سكر !

نوجه عاشقانه

نهدر بو حزن يتيمانه طبع زارمده ؟
نهدر بو فريط تاثر دل زارمده ؟
اوقت شو بوم شامت خرابه زارمده ،
لكاهبان فلاكيدر مزارمده ؟

شو سرور ، شو حزين قبرل ، شو وحشتزار
غريب كوكل ايلر حيايتن بيزار
غروب ميل ايدور آفتاب طالعاب ،
ظهوره باشلادى تك توك نجومى فر و تاب

سوونك ضيالى دوستمكده دوردن نى تاب ؛
نجومه خد ، زن اولمده انجم سيتاب ،
سما بولو طلو ، افق رنك بوش رنك خزان
نهدر بو شام غريبان ، بو طالم حزان ؟
ظلال اينجده نمان بيم بر مقبر
ياشده طورمش آفت بر برى سين بر ،
خزان سيمده ، صولوق چهره لى ، فقط دابر ،
ملين ملين باقيور دلنكسته ومغير ،
فناى دهرمى كريان ، جهانمى كوسكوز ؟
بم كى اوده محفوف نميدر هر كوز ؟
سكون خوابه واروب دلنشين جبال وتلال
طلوع اينجه افقندن پريده رنك هلال
كوزنده اشك تاثر ، بوزمده رنك ملال
دالوب سماني تماشا بويه ساكن ولال
حزين حزين ايدرم آه و نو نوالى ياد !
قويار درون دلدن آجيقلى بر فرياد !

اوكون كه قالدى او خاك سيام اينجده نهان
دل زارمه بر جاى شيون اولدى جهان
آجيردى حالى كوردكجه هب كهان ومهان
ياغمه كيسه ز اغزدى ليك فتح دهان
دمادم ايلر ايدم زهر خند قهر بلا
قوياردى كاه دلدن آجيقلى واويلا
يازق كه كچه ده عمرم انين حسرتله
نكاه ايدر طورورم كاشانه نقرتله
كچرى حزن دروني صفاي عشرته ؟
بو حال ياغمه باقدنجه چشم عبرتله
دبورلر آه يازيقدر شو نو جوانه يازيق
يازيق ، شوشاعر مأوس و ناتوانه يازيق !
فلك ! يتريدهانى وقت اضطراب اوله مم
براق كه بنده ارلوب طعمه غرب اوله مم
كيككرم چوروسون بر آرخ تراب اوله مم
صفاي عمر كى نقشه بر آب اوله مم
سدائى بوم ايله طولمده ، آه ، جمله جهات ؟
ياشارم بوم فلاكتله غيرى بن ، هيات ! ...

عندليب

۱۱ تكلير ادبيات نمونلرندن

My Sweet Heart.

No more shall the spring
my lost pleasures restore,
Un cheer'd I still wander
alone;
And sunk in dejection, for-
ever deplore
The sweets of the days that
are gone.

ترجمه سى

بنم شكرم

آرتق بهار ضايع اولان (عمر زارمك)

هي كز اعاده ايله مم بن نو سارنى
الان او غملي دريدرم ، كيسه سز كى
مسمود كونلرمى هب آكوب بو كون
غمر قاب حزن و ياس اوله رق بويه غلام
انجمن تفتيش ومعاينه اعضاسندن
على نصرت خان دهلوى

املا مسئله سنك تجددى اوزر نه

بعض مطالعه

ترجمان حقيقت جرايد ممتبره سنك

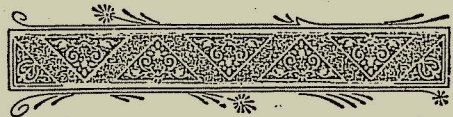
املا مزك بر اصول حسنه ايتراى ايجون
ارباب قلمدن اولابده كى مطالعه لر نى ارسال
ايلملى ايجون بر دعوت مخصوصه ده
بولنديغى وبونكه املا حقه بر رقرار قطعى
اتخاذيله هر كسك اويولده تحرير سطور
ايلمسى ايجون دخي لازمكلان معاوندته
بولنه جفنى بزبيله اوقومش آكلامش
ايدك !

اولكى كونكى ترجمان نسخهلرنده
ادباني عثمانيدن سعادتلو رشديك افنديك
بر مطالعه نامه لر نى اوقويه رق ارباب قلمه
كنديلرينك شوصورتله پيرو اولدق لر نه
طوغريسى يا درجه سز نمون اولدق !
بزده بريسى برشى ايجون بيسان مطالعه
ايتدىمى اتى تعقيب ايدنك آردى آردى
كلمز ديك اوليوركه بونلرك اينجده اك
جسورى ابتداورته آتيلان اوله يور !
شوجرات فوق العاده اديبانلرندن طولاني
رشادك افندى به شايان تبريك بر عالم ادبيات
قهرمانى كورمكدن كندمى آله مدق !
استعمال ايتديكمز تعبيراتدن كنديلرينك
بوى استهزايه حمل بيور ماملر نى رجا ايدم رز
بو كى مباحثه استهزافلان صفه جفنى
كنديلريده بيلورلر !

بزبوراده لياقت ادبيه مزي كوسترمك
ويا كوسترمك ايسيتيانلرك مسطوراتنى
تصحيح ايتك كى بر كستاخلقده بولنه جق
دكلز . شونى اكلامق ايشته به كزكه بزده
بو يولده وقوعه بولان مقالات مخصوصه بر نتيجه
حاصل ايتيوب وكم كلم لايفع ، سريته
مظهر اوله يور ! از جمله موسيقى مسئله سى
كى مقالات موسيقيه اصحابى اعتراض
دكل اما شوقدر سويله كم موسيقى به نسبتى
اولانلر اعظم ولولهلر درج ايلان ترجمان
حقيقت واقدا غرتلر نى هر كون آلوب
او قودقلى حاله مع التأسف نظريات
ويا عملياتي حقه اولسون اوفق بر استفاده
بيله ايدمديلر . بزم موسيقيه قطعيا مناسبتمز
اولوب بونى انده اختصاصى اولانلردن
ايشيدوب طور دق . و خلاصه سنك ده هينج
بر شينه منجر اولمديغى بيه انلردن اكلا دق .
املا مسئله سندن ده بر نتيجه ايله ايديله ميه -
جكه شميدن امنيت حاصل ايدليدر .
زيرا هر كسك كندى فكرينك ترويج كى
خصوصنده كى عناد و اصرارندن بى چاره املا
مدش بر خسته لغه كرفار اوله رق دوقورلر
اله دوشمش ونهايت قبر افندى نداوى
فلان ايتش وحى : دستورلر ومژده لر
يايش خلقه تشير ايتمشه ده حالا مسئله
اورته ده بو وارلاقمده بولمشدر . زه الهى

املائی برمدت کندی حالہ براقلم دیکانسون
وقبر افندیك ویرمش اولدقلری علاجاردن
استفاده اید ب عقلی باشنه کلسونده اندن
صکره یکیدن باشلاهم، چونکه بویله اولمزه
املادها مدھش خسته اکثره اوغرارده
معاذہ بودفمه هرطرفی یارہ لنورسه صکره
اویارچہ لری ترجمان حقیقت جریده
معتبره سی نصل طربلار ؟

س . ط .

{ تاریخ عمومی تربیة اطفال }

— ۸ —

مصریلر

جهان مدنیت ، انظار جوینده سنی،
تدقیق و تحری ، ماسبق ضمننده ، اقطار
شرقیه به ، بوکون خوارق کونا کونک
تجلیسی ایله سینہ افتخارینی عالمه قارشی
ابراز ایدن خطه مترقیه نک تعالی و تکاملی
اوغرندہ رهبراک ایدن بو قطعه بدایمه
عطف ایدہ ایردبری درکه : بلاد شرقیه نک
من الفدیم حائر اولدینی درکه ترقی
پدیدار اولور ، شرک زیر ترابده اخفا
ایلدیکی کنوزات میدانہ جیقور ، یونانستان
قدیمک دورہ اساطیریسی ، عنوانیله تاریخک
العتیق فقط بوبوک صحیفه لرینی اشغال
ایدن زمانلرده ، ترووا خرابیتی متعاقب
پرنس « آنه نک : ایتالیا ! ایتالیا ! .. دیه
حایقردینی کی بوکون ده انظار بدایمه پرستان :
« شرق ! » لوحه سنی کوزلرینک اوکنده
بولوندوریلور . اعصار قدیمه ده کنه
وماهیتی انجق مصرچوللر نده یونانی شاشیرمش ،
کرفتار اسارت اولمش برقاق تجارت و افرادک
مفرطانه و بعضاده کنذوبانه اسناداتمه معروض
قالان مصر قطعه سنک احوال حقیقیه سی
شوصوک سنه لرده رونما اولمشدر .

مصر دکلدرکه ، تجارت ، علوم ، فنون ،
قوانین ، اعتقادات مختلفه ، اصول دائره
حکومت ، الخ . لرشم ابتدائیی بوراده
حصول یافته اولمشدر ؛

مصر دکلدرکه ، مدنیت غریبه نک
ترقیسنده نفوذ کلیسی بولونان و « روما »
مدنیت قدیمه سنی تامین ایدن « یونان »
لسان و ادبیات و ترقیاتی مهد عرفاننده
پرور شیاپ ابتدی ؛

مصر دکلدرکه ، شمس نابان سنانک
جهت طلوعی اولدینی کی ، اوروپا به اشعه
فیوضات و مدنیتی ابتدا ایصال و شمشعه
عرفاتی اوحوالیده اثبات ایلدی .

مصر دکلدرکه ، آثار اجتماعی بشرک
یکانه سی مهر معارف اوروپا سواحانی تنویر
ایتمه دن ضیای کانی بونشیمینکاه قدیمه افراز
ایتمش اولقله تمایز ایتمشدر .

آثار مصریه غتیقه و اخلاق قدیمه یی
تدقیق صرہ سنده اک فداکارانه اجرای
تجریات ایدنلرک رئیس ممتازی « شاپو یون
فیژس » نام ذاتد ، حتی بوسایه ده « هیرو
غلیف » خطوطنک قرائی میسر اولمشدر .
اعتقاد مشرکانه ، مؤسسات ، مدینه نک

مبادیسی ، ادیان ابتدائیه مصر
وادیسنده ، نیل سواحلدن اقالیم مختلفه به
بحر سفیدک سواحل متجاورسه تدریجاً
انتشار ایلدیکی اربابجه معلومدر . مقصد
اصلیمزی مصر قطعه سنک ازمنه اولیه ده
ا کتساب ایلدیکی فیض ترقی . تاریخ
یکان یکان تعریفدن عبارت دکل ، بلکه تاریخ
عمومی تربیة اطفال بجه سنده اشغال است
یکی موقعی براز نظرلرده تعیین ایتمکدره ؛
شونی ده خاطرندن دورطو تمایلم که ، شمعی به
قدر اقوام حقنده ویریلن آداب اطفالده
اولدینی کی ، عرض ایدہ حکمز خصوص
سات دین مینک مصره داخل اولمدهن ویا
ادوار فرعونیه ده جاری اولان احوالندن
مصرک تاریخ انقلاب و توارتی اجمالاً ذکر
فائده دن خالی دکلدر : مدنیت مصر به زمان
قدیمک اک عالی زمانلرینه قدر جیقار !
قبل المیلاد (۵۲۵) ده ایرانیلرک ید
استیلاسنه کچن مصر خطه سی ، بالآخره
اسکندر کبره و متعاقباً مشار الیهک سر
دارلرندن « بطلمیوس » ک اداره سنه کردا
نداده اولمش ؛ قبل المیلاد (۳۰) سنه سنده
(۶۱۶) به قدر روما دولتنک اجزای
متممه سنی تشکیل ایتمش ایدی . نهایت
ینه ایرایلره کچمش ایسه ده ایکی عصر
صکره عربلره انتقال ایلمشدرکه نتیجه سی
بزجه معلومدر .

مصر سنکه قدیمه سنک عادات محلیه سی
تدقیق ایلدیکی انشاده اکثریسنک
« هندیلر » ککیلره توافق و تشابه ایلدیکی
کوریلور ؛ ایدی بزده موجب کلال اولما
مق اوزره اوکی عادتلرینی یا اجمالاً ویا
ترکاً کچهرک باشیجه حصائل و آدابی
بیان ایدہ جکزه : حقیقت حال آرانیلورسه
مصریلری بویله ایکی اوج ستونه صیقشدر .

مق « علم احوال مصر Egyptologie » نامنده
برکلیاتک تدوینی ایجاب ایتمدره جک آثار
ترقی کوسترن برقومی حقیقه توصیف ایتمک
خارج ازخامه در .

هندده اولدینی کی ، مصریلر برطاقم

طوائف و صنوفه انقسام ایلمشدی . رهایین
و محاربین ینه بوراده اشرف ملکنده
ایدیلوب بولرله اهل صنعت ، جوانلر ،
قایقچیلر ، ناجزلر میاننده آشیلیمی
ناقابل برورطه موجود ایدی . خلقک
طوائف عیدیه آیرلمه سی ، دائره معارف
و ترقیلرینی زیر انحصارده بولوندیرر
دی ؛ بوندن بشقه ، هرطائفه ، کندی
خدمتساعیلری داخلنده ، احراز ایتمکاری
شعبات مساعی و اعماله نظراً دهارچوق
« عاملین » صنفلرینه آیرلور و برچوق
پدر و عائله سنک یونار اولدینی طریق اقدام
و عملیاتی تعقیب ایدر ایدی . بین الاهالی
برعرف و عادت ، براعتیاد مال موجود
ایدی ؛ هرچوق صنعت پدیری ، زبرسقف
عائده اوکریمکه ، صاحبیلن و ایرکندن
قالقار قالقماز شتاب ایدر و شاید کندیسی
ذکا و استعداد فطری ایله متصف ایسه
نهاننده بیوک برمهارت و معرفته مالک
اولورلردی .

(مابعدی وار)

مسعود رمزی

بی ادبیات جدیدہ نمونہ لرندن

نه خوشدی برشب ایضده سقف دریاده
سنکله اولمشیدک مست فشفش امواج
ایدردی خنده نرمین سرخی ماه نشر
اوچاردی خاکدن افلاکه بیک خیال سیاه
که بر قوشک نوحاننده کزلبیر ناگاه
ایدر ایدم پرو بال نیازی بن تهیز
سنک کوزل هوس لعل رنگ ایله لبریز
کلردی کوشمزه ورفر جناح وصال
یازیق یازیق که دوام ایتمدی مستمیز
خیال سبز مؤبد ایتمش خیال محال
فقط ترفرف بال نسیم غنبر بیز
که صاف نغمه شفافیدر نهالانک
طوقوندی حسنه رقتله قلب نالامک
تجسم ایلدی قارشیمده برقنادلی ملال
اوت اوت اوزمان بر فغان هیچا هیچ
اوچار اوچار کی قوملر ، چنلر اوستنده
کزر فضاده خیالم کی او بیچابیچ

منقہ مکتوبلری

مقری کویندن :

نه اعلا ایدی ! برزمان میله ، هی
همله هر آقشام دلنیر نشاط و هر صبح

سود ، قهوه ، چیقولانه شرب واکلی
صورتیله مجبور بساط ایدک فقط اوزمان
یکدی . « کوکل اکنمیور برشیلہ شمعی »
محزونم . کدرم وار . کرچه مدار تسلیم
خاطر اوله جق نه لرم وار . وار اماموجب
تأسفم اولان احوالندن خبرم وار .
شوراده برمسزاد قیرینی اوله رق سوبله یم که
« سفرم وار . » انسان قدری دکل قدر
انسانی سوق ایدیور . اگر مدارانشراح
دل اوله جق برواسطه بولنه جق اولورسه
ذوق ایدیور . بولمزه دنباله بدوش
اختار اوله رق کوزینک آله بیلدیکی یر
کیدییور . دیه بیلیرسکز که نرله ؟ نرله
اولورسه اولسون . مثلاً بر باغچه به ، اوله
سنه باغچه که دروننده فندق دالندن اورمه
قریه ، شمسیه وار . اطرافی اغصان
متنبه ایله صاریلمش ، ایچنده بری اوطو
رییور . سزه نیجه زماندن بریدر طاریلمش .
قاشلر چانیق طور ریور . یرله بر تنما :
— عنایت بیوریلورسه بنده کزده
کله یم . یوللو رجا .

— استغفراہ ! برنی بکلوردم اما .

طرزنده ناز وادا . . .

— اوله ایسه کوله کز کلیم . .

زمینده کلیم معنسنه برایما .

— نه دن افندم ؟ بلکه ینه کورورلر

دیه قورقیوردمه آنک ایچون . . قلعہ لی
استغنا . . .

— کیمک کورمک احتمالی وارفندم .

لطف بیوزک استرحامیله قاریشیق برنوع
معما . . .

— امینمیسکزه ؟ تردیدله ملون ، تلاشلی

برسیما . . .

— آ . . امان . . افندم بونه تلاش ؟ . .

شیمدی بویله اولدق . . . چا کرلرینی بو
رتبه خوار کورمک نه روا . . قیدیلہ یان
اسکملہ به اوطورمه جنسندن برمرجبا . .

— نعلسکزه افندم ؟ عبارہ استغنا

مکارانه سنه طولاشیق کوزسوزمه طریقلہ
نیم بر استہزا . . .

— قربانکزه اولیم ؟ بونی بکا یایمک

عشوہ سنی آکدیرر برذعوا ،

— (ایچ حکایتکدن ، کوکس یرلی

یرینه کلدکدن صکره) آہ . . !

— (سکوت . یان باقیشتی . آجیر کی

یوز بوروشمه سنی . . . تنفسات سریعمی
متعاقب) واہ . . . !

— سندن بونی امید ایتمز ایدم . . .

— یا بن ؟ . . بونجه زمان . یاغادمی ؟

— اوت . . . جاریہ کرده اومشوم .